

Utredare Erland Olbers
Bilaga Rapport efter
kvalitetsgranskning

Markaryds kommun, Kunskapscentrum
Markaryd
Box 74
285 22 Markaryd

Kvalitetsgranskning av utbildning inom yrkeshögskolan

Beslut

Myndigheten för yrkeshögskolan har genomfört en kvalitetsgranskning av utbildningen Värmepumpstekniker i Markaryd (utbildningsnummer YH00075). Ansvarig utbildningsanordnare är Markaryds kommun, Kunskapscentrum Markaryd.

Myndigheten bedömer att utbildningen i hög grad uppfyller myndighetens fastställda kvalitetskriterier och har hög kvalitet.

Myndigheten avslutar härmed granskningen

Samlad bedömning

Nedan beskriver vi kortfattat kvalitetsgranskningens resultat. För att läsa en utförligare beskrivning och för att ta del av myndighetens hela bedömning, kan du läsa mer i *Rapport efter kvalitetsgranskning* som ligger i en bilaga till detta beslut.

Arbetslivsrepresentanterna i ledningsgruppen har ett uttalat anställningsbehov av mätningssingenjörer inom kyl- och värmepumpsteknik. Ledningsgruppens ledamöter uppvisar ett stort engagemang och har god kunskap om det kompetensbehov som finns inom yrkesområdet. De representerar det arbetsliv som de studerande utbildas mot och säkerställer yrkesrelevans i utbildningen. Ledningsgruppen bör tillsammans med utbildningsanordnaren ta fram en strategi för att fylla utbildningsplatserna, öka genomströmningen och förbättra utbildningens resultat och effekt. Utbildningsanordnaren skulle kunna djupare diskutera strategiska insatser för att bredda rekryteringen och därmed få fler sökande till utbildningen.

Utbildningen ger goda förutsättningar att nå utbildningens mål genom ett relevant innehåll och en pedagogisk helhet i utbildningens genomförande. De studerande och undervisande personal värdesätter framförallt tillgången till välutrustade laborationssalar med tillhörande värmepumpsutrustning, vilket ger de studerande stora möjligheter till färdighetsträning och problemlösning i den skolförlagda delen av utbildningen.

Myndigheten bedömer att det finns ett fungerande system för kvalitetsarbetet men att utbildningsanordnaren behöver utveckla det strategiska kvalitetsarbetet. Tillsammans med ledningsgruppen bör utbildningsanordnaren diskutera resultat och effekt av utbildningen för att kunna föreslå, genomföra och utvärdera förbättrande åtgärder och insatser i utbildningen som på sikt kan ge ökat antal sökanden och därmed en ökad examensgrad och kompetensförsörjning. Kvalitetsarbetet i övrigt genomförs i återkommande faser av planering, genomförande, utvärdering och förbättring. Uppgifter från uppföljning och utvärdering analyseras och ligger till grund för åtgärder.

Utbildningsanordnaren tar tillvara synpunkter från de studerande, undervisande personal och ledningsgruppen.

Ledningsgruppen bör tillsammans med utbildningsanordnaren ta fram en strategi för arbetet med att bidra till att bryta traditioner i fråga om könsbundna utbildnings- och yrkesval samt möjlighet till breddad rekrytering.

Ärendet

Myndigheten har genomfört kvalitetsgranskning av utbildningen Värmepumpstekniker, anordnad av Markaryds kommun, Kunskapscentrum Markaryd i Markaryd.

Kvalitetsgranskningen har utgått från det underlag som finns i Myndigheten för yrkeshögskolans system, utbildningsanordnarens insända material och enkäter till LIA-handledare och till de studerande. Ytterligare underlag fick myndigheten genom videointervjuer med olika parter i utbildningen den 4 februari 2021.

Granskningen omfattar hela utbildningen och utgår från kvalitetskriterier som grupperas i fyra granskningsområden - Ledningsgruppen, Lärande, Lärande i arbete (LIA) och Kvalitetsarbete. Kvalitetskriterierna för yrkeshögskoleutbildningar utgår från de syften och mål som återfinns i regelverket, i förarbeten och i andra villkor som gäller för utbildningsformen. Kvalitetskriterierna beskriver "idealtillståndet" i de delar av utbildningsprocessen som styrs av regelverket. Utbildningsanordnaren har fått ta del av kvalitetskriterierna inför kvalitetsgranskningen.

Utbildningsanordnaren och ledningsgruppen har haft möjlighet att faktagranska en preliminär version av den slutliga rapporten.

Kvalitetsgranskningen avslutas med att myndigheten beslutar att ge den granskade utbildningen en sammanvägd kvalitetsbedömning utifrån en fyrgradig skala.

Mycket hög kvalitet Utbildningen uppfyller myndighetens fastställda kvalitetskriterier och bedöms ha mycket hög kvalitet. Dessutom visar dessa utbildningar på goda exempel. En utbildning med mycket hög kvalitet i genomförandet måste även visa bra resultat när det gäller andelen studerande som avslutat utbildningen med examen.

Hög kvalitet Utbildningen uppfyller i hög grad myndighetens fastställda kvalitetskriterier och bedöms ha hög kvalitet.

Inte tillräckligt hög kvalitet Utbildningen uppfyller inte i tillräcklig grad myndighetens fastställda kvalitetskriterier och bedöms inte ha tillräckligt hög kvalitet. Utbildningen behöver utvecklas för att nå upp till hög kvalitet. Myndigheten bedömer att det är fullt möjligt att genomföra de åtgärder som behövs inom rimlig tid.

Bristande kvalitet Utbildningen uppfyller inte myndighetens fastställda kvalitetskriterier och bedöms ha bristande kvalitet. Utbildningen behöver utvecklas för att nå upp till hög kvalitet. Myndigheten bedömer att det är osäkert om de åtgärder som behövs kan genomföras inom rimlig tid.

Skäl för beslutet

Enligt 1 § lagen (2009:128) om yrkeshögskolan ska bestämmelserna i lagen säkerställa att eftergymnasiala yrkeshögskoleutbildningar svarar mot ett behov i arbetslivet och håller hög kvalitet och enligt 6 § samma lag ska utbildningen utformas så att en hög kvalitet och yrkesrelevans nås samt att den ger den kompetens som krävs för kvalificerade uppgifter i arbetslivet. Utbildningen ska präglas av såväl stark arbetslivsanknytning som teoretisk förankring. Utbildningen ska utvecklas och bedrivas i samverkan med arbetslivet.

Enligt 4 § punkten 2 förordningen (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan ska myndigheten granska yrkeshögskoleutbildningarnas kvalitet samt utbildningsanordnarens kvalitetsarbete.

Enligt 4 kap. 9 § förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan är utbildningsanordnaren skyldig att medverka i den kvalitetsgranskning av utbildningen som initieras av Myndigheten för yrkeshögskolan. Kvaliteten ska granskas utifrån kvalitetskriterier.

I övrigt, se bilagd rapport efter kvalitetsgranskning.

Enhetschef Inger Nordahl har beslutat i ärendet och föredragande har varit utredare Erland Olbers. I utredningen har även utredare Fabian Zäll deltagit.

På Myndigheten för yrkeshögskolans vägnar

Inger Nordahl

Enhetschef

Rapport efter kvalitetsgranskning

Utbildningsanordnare: Markaryds kommun, Kunskapscentrum Markaryd

Utbildning: Värmepumpstekniker

Studieort: Markaryd

Bakgrund

Myndigheten för yrkeshögskolan har genomfört en kvalitetsgranskning av utbildningen Värmepumpstekniker.

De bedömningskriterier som vi utgår från när vi gör granskningen finns beskrivna i bifogat dokument "Kvalitetskriterier för yrkeshögskolan".

Kvalitetsgranskningens främsta syfte är att bidra till utveckling och hög kvalitet genom att hitta områden där utbildningsanordnaren kan förbättra utbildningen. Granskningen syftar också till att lyfta fram goda exempel som bidrar till utbildningens kvalitet.

I arbetet med kvalitetsgranskningen har vi använt följande underlag:

- dokument som finns i myndighetens diarium och andra databaser
- utbildningsanordnarens insända material
- svar från en enkät till de studerande
- svar från en enkät till LIA-handledare (LIA, Lärande i Arbete)
- underlag från utredarnas videointervjuer med utbildningens olika aktörer

Utredarna har onsdagen den 3 februari 2021 intervjuat:

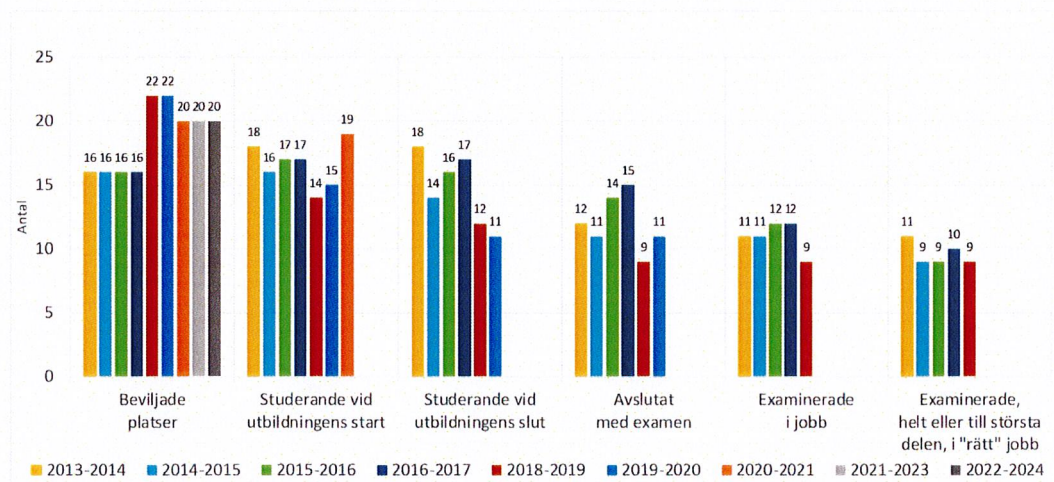
Namn	Organisation	Kategori
Klas Lundström	Markaryds kommun, Kunskapscentrum Markaryd	Utbildningsledare
Roland Andreasson	Andreasson Utbildningar AB	Verksamhetsansvarig
Rikard Planting	Tesab	Arbetslivsrepresentant
Annette Larsen	Thimfors VVS AB	Arbetslivsrepresentant
Anne-Lee Bertenstam	Svenska kyl- och värmepumpsföreningen	Arbetslivsrepresentant
Bengt Hilmersson	Hilmerssons EI-service AB	Arbetslivsrepresentant
Bengt Nilsson		Lärare
Henrik Johansson		Lärare
Gert Ohlsson		Lärare
Vid granskningen intervjuade vi studerande som startade den granskade utbildningen i september 2020. 6 studerande deltog		
7 av 14 studerande (50%) som startade utbildningen 2020 har besvarat MYH:s enkät		
I samband med granskningen har 3 LIA-handledare besvarat vår enkät		

Fakta om utbildningen

Antal Yh-poäng	300
SeQF-nivå	5
Studieform	Bunden
Studietakt	100 %
Särskilda förkunskaper	Inga
Tidigare utbildningsnummer	201407580, 201217150
Utbildningen leder till en yrkesroll som Värmepumpstekniker eller Kyl- och värmepumpstekniker.	
Antal studerande i den granskade omgången är 14, varav 13 män och 1 kvinna	
Utbildningen har 3 LIA-kurser på 20, 30 respektive 50 Yh-poäng.	
LIA-kurserna ligger placerade i termin 1, 2 och 3	

Utbildningens genomströmning och resultat

Diagrammet nedan visar utbildningens genomströmning och resultat, baserat på uppgifter som anordnaren skickat in till myndigheten.

Beskrivning och bedömning av utbildningens kvalitet

Här följer myndighetens beskrivning av utbildningen och en bedömning av hur väl den uppfyller vart och ett av de tolv kvalitetskriterier som vår granskning utgår från. I de fall myndigheten identifierat förbättringsområden, så anges de efter beskrivningen.

Ledningsgruppens ledamöter

Kriterium: Ledningsgruppens ledamöter har god kunskap om de kompetensbehov som finns inom yrkesområdet	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att ledningsgruppens ledamöter har goda kunskaper om de kompetensbehov som finns inom yrkesområdet.

Ledningsgruppen har 7 ledamöter varav 4 representerar arbetslivet.

Ledamöterna från arbetslivet representerar främst mindre, regionala företag från närområdet inom kyl- och värmepumpsteknik.

Behovet av medarbetare med kunskaper inom kyl- och värmepumpssystem är mycket stort. Ledningsgruppen menar att det är svårt att hitta personer med denna kompetens för denna växande bransch. Detta gör att ledningsgruppens ledamöter är angelägna och ser nytta med att engagera sig i ledningsgruppen för att få tillgång till en strategisk rekryteringsbas för dem, nu och framgent.

Arbetslivsrepresentanterna kommer uteslutande från den operativa ledningen på företagen. Generellt representeras arbetslivet av personer som dels är mycket kunniga inom yrkesområdet, dels har ansvar för anställningar i företagen. Ledningsgruppen är speciellt angelägen om utbildningen och dess utveckling då det inte finns någon annan utbildning som leder till den aktuella yrkesrollen i närområdet. Ledningsgruppen betonar vikten av en stark anknytning till arbetslivet för en fortsatt god utveckling i utbildningen.

Arbetslivsanknytning

Kriterium: Ledningsgruppen säkerställer stark arbetslivsanknytning i utbildningens alla delar	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att ledningsgruppen säkerställer stark arbetslivsanknytning i utbildningens alla delar.

Ledningsgruppen ägnar tid åt branschuppdateringar och har därefter bearbetat kursplanerna som sedan fastställts vid protokollförda möten. Ledningsgruppens arbetslivsrepresentanter har därför god insyn i kursplaner och i utbildningens innehåll.

Samtliga ledningsgruppens arbetslivsrepresentanter som vi intervjuade under dagen ansåg att de studerande som går utbildningen får den kunskap, kompetens och färdighet som yrkesrollen och arbetslivet kräver. Utbildningens geografiska placering beskrivs av ledningsgruppen som lämplig då flera av företagen och stora aktörer i branschen har verksamhet förlagd i regionen kring norra Skåne och södra Småland.

Ledningsgruppen välkomnar de studerande när de börjar sin utbildning vid höststarten. De studerande i den granskade utbildningsomgången beskrev under vår intervju att de känner till vilka företag som representeras i ledningsgruppen. Däremot känner de inte fullt ut till vilka personer som är med i ledningsgruppen eller ledningsgruppens roll, vilket framgår även i vår studerandeenkät.

Ledningsgruppen och dess företag har även på ett föredömligt sätt bidragit med utrustning och laborationsmaterial. Ett närliggande företag – som inte är representerat i ledningsgruppen, NIBE AB – har även tillhandahållit en mängd utrustning. Möjligheten att träna på denna utrustning är en förutsättning för de studerandes möjligheter att få certifieringar inom arbetet med köldmedier.

Enligt både anordnaren och de arbetslivsrepresentanter som myndigheten intervjuade rekryterar flera företag, representerade i ledningsgruppen, från utbildningen

Ledningsgruppens arbete

Kriterium: Ledningsgruppen arbetar effektivt och tar ansvar för utbildningens utveckling	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att ledningsgruppen arbetar effektivt och tar ansvar för utbildningens utveckling.

Ledningsgruppen saknar en arbetsordning som beskriver ledamöternas uppdrag och ansvar. Ledningsgruppen är dock insatt i vilken roll de har. De tar del i utbildningens genomförande och är med och påverkar dess utveckling. Det är god medverkan från arbetslivsrepresentanterna vid ledningsgruppens möten, vilket framgår av de ledningsgruppsprotokoll som myndigheten tagit del av.

Ledningsgruppen sammanträder fyra gånger per år. Utöver dessa möten hanterar de vissa beslut, till exempel antagning av studerande, genom per capsulam-beslut. I protokollen finns ett antal områden som ska utgöra stående punkter i dagordningen vid ledningsgruppens sammanträden, bland annat "Kvalitet och kvalitetsarbete" samt "Strategi- framtids- och utvecklingsfrågor".

Studeranderepresentanten i ledningsgruppen tycker att det är bra diskussioner i ledningsgruppen och att övriga ledamöter är måna om att ta del av de synpunkter som de studerande för fram.

Myndighetens identifierade förbättringsområden

- Ledningsgruppen bör tillsammans med utbildningsanordnaren ta fram en dokumenterad arbetsordning för ledningsgruppens arbete.

Ledningsgruppen och kvalitetsarbete

Kriterium: Ledningsgruppen ser till att systematiskt kvalitetsarbete bedrivs	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att ledningsgruppen behöver utveckla sitt arbete med utbildningens systematiska kvalitetsarbete.

Ledningsgruppen är inte insatta i det systematiska kvalitetsarbetet och avhandlar inte kvalitetsfrågor systematiskt eller återkommande. Ledamöterna har dock möjligheter att påverka inriktningen och arbetar konstruktivt och ändamålsenligt tillsammans med utbildningsanordnaren. Det saknas främst en dialog i ledningsgruppen kring hur de kan tänka mer strategiskt långsiktigt för att öka antalet sökande till utbildningen.

Ledningsgruppen menar att en stor utmaning är att hitta personer som inte bara är behöriga till utbildningen utan som också är intresserade och kan utföra och utvecklas i yrkesrollen, något som de anser är oerhört viktigt. Anordnaren har inte genomfört någon behörighetsgivande förutbildning (BFU) för att öka antalet behöriga sökande.

Ledningsgruppens ledamöter får ta del av underlag och rapportering om effekt- och resultatuppföljning och etableringen av de studerande efter utbildningen, vilket framgår av ledningsgruppens protokoll och av våra intervjuer. Dock skulle denna redovisning både kunna dokumenteras tydligare samt utvecklas kring de frågeställningar ledningsgruppen – utöver den obligatoriska sexmånadersuppföljningen – anser vara relevanta. Det gäller till exempel hur de studerande utvecklas i ett längre perspektiv och vilken effekt detta får för branschens utveckling i stort. Även diskussion kring hur man kan öka intresset för yrket och därigenom få fler sökande till utbildningen kan utvecklas.

Myndighetens identifierade förbättringsområden

- Ledningsgruppen bör tillsammans med utbildningsanordnaren ta fram en plan för hur det systematiska kvalitetsarbetet på utbildningen ska bedrivas.

- Ledningsgruppen bör tillsammans med utbildningsanordnaren ta fram en strategi för att fylla utbildningsplatserna, öka genomströmningen samt för att förbättra utbildningens resultat och effekt. Utbildningsanordnaren skulle kunna djupare diskutera strategiska insatser för att bredda rekryteringen och därmed få fler sökanden till utbildningen.

Organisation och resurser

Kriterium: Utbildningens organisation och resurser ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att utbildningens organisation och resurser ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål.

Markaryds kommun är ansvarig utbildningsanordnare och utbildningen genomförs på Kunskapscentrum Markaryd KCM. Rikspappersskolan, som var namnet på den tidigare gymnasieskolan, startade sin verksamhet 1963 med Landstinget Kronoberg som huvudman. Skolan har sedan dess utbildat elever för massa- och pappersindustrin och efterhand utökat med andra utbildningar. Utbildningen utnyttjar gymnasiets industriprograms lokaler. De studerande har lärarledd undervisning fem dagar i veckan. Nu under Coronapandemin har de delat upp gruppen i två, så de bara är 7 studerande vid undervisning. De studerande har tillgång till lokalerna dessa dagar och flertalet utnyttjar denna möjlighet.

Ansvarsfördelningen mellan utbildningsledaren, verksamhetsansvarig och lärarlaget är tydlig och samtliga parter är väl insatta i sina arbetsuppgifter och vad de förväntas göra. Utbildningsledaren har sitt fokus på kontakten med de studerande och att löpande föra dialog med dessa samt rapportera till ledningsgruppen om genomförda kurs- och terminsutvärderingar. Utbildningsledaren ansvarar för upplägget, schemaläggning, planering och för dagliga kontakter med de studerande. Utbildningsledaren finns tillsammans med lärarlaget tillgängliga på skolan under största delen av arbetsveckan. De studerande vi intervjuade vid granskningen upplever att dessa är engagerade, lyhörda och tillgängliga.

Lärarlagets uppgift är att genomföra utbildningen i linje med utbildningsplanen och kursplanerna. Resurspersonens ansvar är LIA samt koordineringen av inhyrda utbildare. Han har ett stort kontaktnät, god branschkunskaper och ordnar studiebesök och gästföreläsare i utbildningen.

Teams används som lärplattform både i undervisningen och i kommunikationen mellan skollädares och de studerande. Scheman, planering, kursplaner, material och uppgifter finns där och de studerande lämnar även in sina skoluppgifter på plattformen.

Myndigheten konstaterar att de inskickade kursplanerna inte stämmer överens med kursbeskrivningar som finns i utbildningsplanen avseende benämning och omfattning.

Myndighetens identifierade förbättringsområden

- Utbildningsanordnaren ska se till att fastställda kursplaner stämmer överens med utbildningsplanens beskrivningar och omfattning av kurserna.

Lärande

Kriterium: Utbildningens pedagogik ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att utbildningens pedagogik ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål.

Utbildningen är på 300 Yh-poäng och består av 14 kurser med i huvudsak tre kursområden som är upplagda i en progression med nivåer som höjs under utbildningens gång. Tre kurser är LIA varav den första infaller tidigt i utbildningen och ses som en introduktion till yrkesrollen. Studerande är på plats fysiskt, utom under kurserna

examensarbete och LIA. Hela dagarna fem dagar i veckan är schemalagda med varvade teoretiska och praktiska pass. De studerande har eget klassrum och tillgång till utrustning i lokaler de har för sig själva.

Kyl- och värmepumpsteknik tillsammans med el-kunskap i utbildningen är något som är centralt betonat både utbildningsledare och lärarlag. Lärarlaget är noga med att påminna de studerande om att hela tiden göra en koppling till hur det är ute på arbetsplatser. Undervisningen ska vara så lik en verklig arbetssituation som möjligt. Anordnaren har tidigare ändrat om lite i kursernas upplägg och kommer göra ytterligare en ändring i kursernas ordningsföljd för att få bästa möjliga progression för studerande.

Lärarmöten genomförs dels i juni innan omgången startar, dels cirka en vecka före varje utbildningsstart. Detta för att säkerställa en röd tråd i utbildningen och att överlämningen mellan kurserna ska ske strukturerat och undvika att överlapp eller upprepningar sker.

Även under pågående utbildning samlas lärarlaget regelbundet till lärarmöten, där samtliga lärare är med. På lärarmöten går de igenom föregående kurs och aktuell, kommande, kurs för att gå igenom innehåll, mål och examinationsformer.

Utbildningen har mycket lärarledd utbildning. En undervisningsdag börjar med genomgång teoretiskt, därefter tittar man på det praktiskt, och sedan teori igen för att binda ihop momentet. På det viset ses orsak och verkan direkt. Kurserna går parallellt, två eller tre kurser åt gången.

Eftersom de studerande har olika förutsättningar, där ofta matematikkunskaperna varierar stort, engagerar sig lärarna i extra stödundervisning utanför skoltid

Utbildningsanordnaren har delat upp klassen under Coronapandemin, och lärarna berättar att de gör genomgångar som också kan se på distans. Andelen hemstudieuppgifter också ökat efter uppdelningen i mindre grupper.

Undervisande personal

Kriterium: De personer som anlitats i utbildningen för undervisning eller handledning har rätt kompetens	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att de personer som anlitats i utbildningen för undervisning eller handledning har rätt kompetens och att den nyttjas på ett bra sätt.

Lärarlaget har lång tidigare yrkeserfarenhet inom service, underhåll och installation av kyl- och värmepumpsanläggningar. Någon enskild lärare har pedagogisk utbildning och flertalet har tidigare erfarenhet av att undervisa i andra utbildningsformer. De har god kännedom om yrket och har ett brett nätverk inom branschen i regionen. De studerande är nöjda med huvudlärarens förmåga att förmedla ämneskunskaper, vilket framkom i vår intervju och studerandeenkät med studerandegruppen.

Det är utbildningsledaren och verksamhetsansvarig som tillsammans stödjer och leder den undervisade personalen. Utbildningsanordnaren tillhandahåller både pedagogiskt stöd och kompetensutveckling för undervisande personal och inhyrda konsulter. Lärarna administrerar själva kursutvärderingar av sina kurser.

De studerande är överlag nöjda med den undervisning de har haft hittills. Vid myndighetens intervju framhöll de studerande särskilt lärarlagets goda ämneskunskaper och deras yrkesmässiga arbetslivsanknytning samt deras engagemang för att stötta alla studerande att klara kurserna.

Samverkan med LIA-platserna

Kriterium: Utbildningsanordnaren har god samverkan med LIA-arbetsplatserna	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att utbildningsanordnaren har god samverkan med LIA-arbetsplatserna.

I första hand söker de studerande själva sin LIA-plats, med stöd av verksamhetsansvarig. Om de studerande vill ha tips har anordnaren ett nätverk med LIA-platser som de studerande kan ta del av. Dock var det vissa studerande som uttryckte att de hade svårt att hitta en LIA-plats men att de fått hjälp av verksamhetsansvarig med att till sist lösa det

Anordnaren har rutiner som används i kommunikation med LIA-platsen före, under och efter LIA. Så fort de studerande lagt in LIA-platsen i systemet, tar verksamhetsansvarig kontakt med LIA-handledaren och skickar ut kursplan. Vid kontakten stämmer huvudläraren även av betygsunderlaget med handledaren.

Inför LIA ska handledaren ta fram ett projekt som den studerande kan arbeta med under kursens gång. De tre LIA-handledare som har svarat på myndighetens enkät bedömer att informationen från skolan och samarbetet har fungerat bra.

LIA som en del av utbildningen

Kriterium: LIA är en väl fungerande del av utbildningen	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att LIA är en integrerad och väl fungerande del av utbildningen.

Utbildningen omfattar tre LIA-kurser om 20, 30 respektive 50 Yh-poäng. Första LIA-kursen, den korta, har syftet att de studerande ska komma ut och känna på yrkesrollen, LIA 2 ger mer förståelse för vad de har gått igenom i utbildningen och att de får använda det i verkligheten. På LIA 3 får den studerande vara med i verkliga projekt eller fall med handledare.

Verksamhetsansvarig avgör om LIA-platserna och handledarna är lämpliga för att de studerande ska kunna uppnå målen och många får dessutom jobb på sina LIA-företag.

Det finns ett innehållsmässigt samband mellan LIA och skolförlagd utbildning för de studerande genom att den skolförlagda delen av utbildningen är så verklighetsbaserad.

Kursmålen finns med i det underlag som ingår i LIA-avtalet för att säkerställa att den studerande får arbeta med relevanta uppgifter under sin LIA-kurs. Dock är kursmålen mycket generellt formulerade och svåra att beskriva både en läroprocess och hur kunskapskontroller och betygssättningen ska genomföras

Av samtalet med de studerande och utifrån svaren i den enkät myndigheten skickat ut till de studerande, framkommer att de upplever LIA som en väl integrerad del av utbildningen och att de är trygga med den kunskap de har med sig när de kommer ut på LIA. Flera studerande framhöll LIA som en viktig del i matchningen mot en framtida anställning.

Enligt den enkät myndigheten skickat till LIA-handledare för studerande från den tidigare omgången av utbildningen är det tre som svarat. De är överlag mycket positiva till de studerande som de tagit emot från utbildningen. De anser att de studerande hade med sig tillräckliga kunskaper inför LIA, att de kom in i verksamheten på ett bra sätt och att de kunde bidra till arbetet. Alla tre bedömer att den studerande de handlett är anställningsbar vid deras företag efter utbildningen.

Myndighetens identifierade förbättringsområden

- För att möjliggöra både för LIA-platsen och den studerande att förbereda sig inför LIA bör platserna fastställas med god framförhållning.

LIA-handledningens kvalitet

Kriterium: De personer som anlitas som LIA-handledare har rätt kompetens	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att utbildningsanordnaren behöver utveckla sina rutiner för hur de säkerställer att handledningen under LIA håller hög kvalitet.

Verksamhetsansvarig som ansvar för LIA-kurserna besöker inte LIA-platserna under någon av de tre perioderna.

Vid utbildningsledarens kontakt med nya LIA-platser kontrolleras att den person som utpekats att vara handledare har relevant kunskap och kan handleda den studerande i de aktuella arbetsuppgifterna.

I det material som utbildningsanordnaren sänder ut till handledaren ingår även ett underlag för bedömning av den studerandes prestationer under LIA kopplat till kursmålen.

I och med att LIA-platserna i flera fall bestämts väldigt nära inpå kursstart, och ibland till och med någon vecka in på kursen, är förberedelseiden både för den studerande och för LIA-handledaren i dessa fall begränsad. Tre av de fem LIA-handledare som besvarat myndighetens enkät uppger att de fått väldigt kort tid för förberedelse.

Eftersom utbildningsanordnaren inte genomfört LIA-besöken under senaste året, på grund av pandemin, kan man inte visa hur handledningens kvalitet följts upp systematiskt, eller hur studerandes och handledarens synpunkter tillvaratagits.

Myndighetens identifierade förbättringsområden

- Utbildningsanordnaren bör på ett systematiskt sätt ha kommunikation för att följa upp, såväl LIA-kursens som handledningens, kvalitet under LIA-kursen

Kvalitetsarbete

Kriterium: Det finns ett väl fungerande system för kvalitetsarbete	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att utbildningens system för kvalitetsarbete behöver utvecklas.

Det finns ingen tydlig beskrivning eller dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet. Kvalitetsarbetet som genomförs bygger uteslutande på den dagliga kontakten som utbildningsledaren, de studerande och lärarlaget spontant och informellt har.

Det framgår av de ledningsgruppsprotokoll som myndigheten har tagit del av att uppgifter från uppföljning och utvärdering inte ligger till grund för systematisk analys och åtgärder.

Det finns heller ingen rutin för återkoppling av kursutvärdering till studerande för ytterligare dialog och analys. Det är lärarna själva som ansvarar för återkopplingen till de studerande.

Ledningsgruppen diskuterar bland annat hur de skulle kunna nå ut till fler och få fler sökande. De har bland annat haft strategiska diskussioner om hur de kan hitta rätt sökande till utbildningen – som inte nödvändigtvis behöver vara formellt behöriga. Ledningsgruppen menar att en stor utmaning är att hitta personer som inte bara har de teoretiska kvalifikationerna utan som också är intresserade och motiverade för arbetet, något som man anser är oerhört viktigt. Anordnaren har dock inte ansökt om och därför inte heller erbjudit någon behörighetsgivande förutbildning (BFU).

Att fylla utbildningsplatserna har varit utbildningens stora utmaning, från dess start 2016, som fick ställas in på grund av för få sökanden. Det har på senare tid även diskuterats om en övergång till distans skulle göra att utbildningen framöver bättre kan fylla utbildningsplatserna (se myndighetens identifierade utvecklingsområde kopplat till utbildningens genomströmning och resultat under kriterium Ledningsgruppen och kvalitetsarbete).

Myndighetens identifierade förbättringsområden

- För att ge ledningsgruppen bättre insyn i hur utbildningen genomförs och möjlighet att agera på de studerandes synpunkter bör genomförda utvärderingar systematiskt presenteras för och analyseras av ledningsgruppen. Något som bör dokumenteras i protokollen.

- För att öka transparensen i utbildningen skulle utbildningen vinna på att resultat av genomförda kursutvärderingar och eventuella åtgärder presenteras för de studerande i närtid efter kursens slut.

Värdegrund

Kriterium: Utbildningsanordnaren har ett värdegrundsarbete som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att utbildningsanordnaren behöver utveckla hur de arbetar efter en värdegrund som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen.

Utbildningsanordnaren har en dokumenterad värdegrund som är gemensam för Vuxenutbildningen i Markaryd och benämns "Plan mot diskriminering och kränkande behandling". Värdegrunden är en del i anordnarens systematiska arbete för att ingen studerande utsätts för diskriminering eller kränkande behandling. Anordnaren har rutiner om detta ändå skulle ske.

Könsfördelningen bland de studerande är ojämn. I den utbildningsomgång som startade 2019 började 7 män och 0 kvinnor. I den omgång som startade 2020 började 18 män och 1 kvinna. Könsfördelningen i ledningsgruppen är däremot jämnare. Av de fem arbetslivsrepresentanter är två kvinnor.

Anordnaren arbetar för att jämställdhetsintegrera information och marknadsföring. Utgångspunkten är att allt material ska utformas ur ett jämställdhetsperspektiv. Enligt Statistiska centralbyråns yrkesregister med könssuppdelad statistik (2017) är könsfördelningen inom yrkesgruppen Värmepumpstekniker 1 procent kvinnor och 99 procent män. Även anordnaren och ledningsgruppen bekräftade i vår intervju att yrkesrollen har en ojämn könsfördelning och består nästan uteslutande av män. Ledningsgruppen har diskuterat och analyserat frågan om och hur utbildningen kan bidra till att bryta traditioner i fråga om könsbundna utbildnings- och yrkesval, vilket framgår vid den intervju vi hade med ledningsgruppen. Det bekräftades även i våra intervjuer med både, anordnaren och undervisande personal.

Myndighetens identifierade förbättringsområden

- Ledningsgruppen bör tillsammans med utbildningsanordnaren ta fram en strategi för arbetet med att bidra till att bryta traditioner i fråga om könsbundna utbildnings- och yrkesval.

Kvalitetsgranskningen har genomförts av utredare Erland Olbers. I granskningen har även utredare Fabian Zäll deltagit.